

برای درک درست از
وضع ایران در دوران
گذار به نظم جدید
جهانی، در ابتدا
باید منطق حاکم بر
«جنگ سرد جدید»
را درک کرد که
می‌توان آن را مقدمه
و دوره گذار به نظم
جدید تصور کرد. به
نظر می‌رسد در حال
حاضر تحلیل هیچ
سندی بهتر از سند
استراتژی امنیت
ملی ۲۰۲۲ ایالات
متحده نمی‌تواند
فضای جنگ سرد
جدید و استراتژی
ایالات متحده را
برای مهار چین و
حفظ سازوکارهای
آمریکایی حاکم بر
نظم بین‌الملل نشان
دهد.

نکاتی دربارهٔ **سند و اهمیت** **منحصر به فرد آن**

در این قسمت از نوشتار حاضر، به کلیات سند امنیت ملی ۲۰۲۲ ایالات متحده شامل زیرساخت‌های گفتمانی آن و همچنین ویژگی‌های کلی آن خواهیم پرداخت. اولین نکته‌ای که دربارهٔ این سند باید به آن توجه داشت، این است که این سند حول محور چین، تبیین تهدیدهای آن و نحوه مهار آن شکل گرفته است و از این حیث می‌توان آن را «مانیفست جنگ سرد جدید» دانست. البته سند در فرازی بیان می‌کند که «ما به دنبال درگیری یا یک جنگ سرد جدید نیستیم»، اما همان‌طور که نایل فرگوسن^۷ در مقاله خود در بلومبرگ به درستی بیان می‌کند وقتی در سند امثال چین عبارتی وجود دارد که «دوران پسا جنگ سرد بدون شک به پایان رسیده و رقابتی میان قدرت‌های بزرگ [چین و ایالات متحده] برای شکل دهی به آنچه در پیش است جریان دارد»، می‌توان قاطعانه گفت که این سند بر مفهوم جنگ سرد جدید تأکید کرده و فقط از به کار بردن نام آن استنکاف می‌کند.^۸ البته خود چینی‌ها نیز در موضع‌گیری‌های رسمی از این سند به دلیل رویکرد جنگ سرد و حاصل جمع صفر انتقاد کرده‌اند.^۹

نکته دیگر آن است که این سند محتوایی دارد که پیش‌تر در اسناد امنیت ملی پیشین و همچنین اسناد و رویدادهای اندیشکده‌ای متعدد به شکل پراکنده به آن توجه شده است. در واقع این سند در نقش منسجم‌کننده ظاهر شده و به آن اسناد رسمیت داده است (که البته این خود بسیار مهم است). بدون شک بررسی همه اسنادی که بر این سند مؤثر بوده‌اند ممکن نیست، اما به اجمال به چند مورد اشاره می‌کنیم و در تحلیل متن سند دوباره از آن‌ها بهره می‌بریم.

شاید اولین سندی که در اینجا باید به آن توجه کرد، مقاله معروف «برخورد تمدن‌ها»^{۱۰}ی ساموئل هانتینگتون در سال ۱۹۹۳ در فارن افرز باشد. سوای اینکه وی در این مقاله بر مسئله ارتباط تمدن کنفوسیوسی اسلامی به عنوان چالش آینده تمدن غرب اشاره و به موضوع رشد چین در برابر ژاپن در شرق آسیا تأکید کرده، در فراز مهمی از این سند به مسئله جنگ نوین سرد میان چین و آمریکا اشاره می‌کند: «با پایان یافتن جنگ سرد، اختلافات اساسی بین چین و ایالات متحده در زمینه‌هایی مانند حقوق بشر، تجارت و اشاعه تسلیحات دوباره مطرح شده که بعید است که این تفاوت‌ها تعدیل شوند. دنگ ژیاپوئینگ در سال ۱۹۹۱ گفته است که جنگ سرد جدید بین چین و آمریکا در جریان است [...]» با گذر زمان به موضوع چالش چین به شکلی جدی‌تر توجه شد؛ برای مثال، در سند معروف بازسازی دفاعی آمریکا^{۱۱} (که بسیاری آن را مانیفست امنیتی دولت بوش پسر می‌دانند) اگرچه چین امری کاملاً